

Sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2015” za roku 2014.

I. Informacja o Programie.

Program *Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* przyjęty został Uchwałą Nr XXXIII/215/13 Rady Miejskiej w Nowogrodzie Bobrzańskim z dnia 27 marca 2013 r., planowany jest do realizacji w latach 2013-2015.

Adresatami Programu są:

- rodziny i osoby dotknięte przemocą domową,
- ofiary i sprawcy przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb oraz specjaliści pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą,
- lokalna społeczność.

Program opisuje cele, działania, zasady, instytucje, organizacje oraz służby zaliczane do systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania, cele oraz działania są wynikiem aktualnie zdiagnozowanych potrzeb gminy. Część opisanych zadań była wykonywana w poprzednim Programie w latach 2010-2012, natomiast pozostałe są kontynuowane oraz prognozowane na najbliższą przyszłość.

Realizatorami Programu są wszystkie podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Nowogród Bobrzański, natomiast koordynację działań, które wynikają z w/w Programu prowadzi Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowogrodzie Bobrzańskim.

II. Realizowane cele w ramach Programu.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2015 zakłada osiągnięcie celu głównego programu, jakim jest **zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach na terenie Gminy Nowogród Bobrzański poprzez:**

- Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.
- Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej.
- Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez przemocy. Dostarczenie wiedzy i kompetencji społecznym dzieciom i młodzieży.
- Zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzającą do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie.
- Wspieranie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy, przerwanie cyklu przemocy, zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.
- Poprawę warunków organizacyjnych do udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie.

Działania w/w programu opierają się na trzech poziomach:

1) PROFILAKTYKA – na którą składają się:

- działania diagnozujące,
- działania informacyjne,
- działania edukacyjne.

2) WSPARCIE – na które składają się:

- działania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc,
- działania terapeutyczne dla osób doznających przemocy.

3) INTERWENCJA – na którą składają się:

- działania pomocowe dla osób doznających przemocy,
- działania interwencyjne kierowane do osób stosujących przemoc.

III. Realizacja zadań w roku 2013.

1. Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie – (profilaktyka, działania diagnozujące):

- gromadzenie i monitorowanie danych dotyczących przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nowogród Bobrzański poprzez coroczne sprawozdania z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w ramach wewnętrznych rejestrów Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie „Niebieskich Kart”;
- monitorowanie sytuacji rodzin poprzez współpracę lokalnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, wymiana informacji pomiędzy instytucjami podczas pracy i spotkań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych;
- systematyczne zgłaszanie potrzeb szkoleniowych pracowników „pierwszego kontaktu” na temat przemocy domowej.

2. Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej- (profilaktyka, działania informacyjne):

- rozpowszechnianie kampanii społecznych, ogólnokrajowych dotyczących przemocy poprzez rozwieszanie plakatów oraz rozdawanie ulotek;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym ofiarom przemocy w rodzinie poprzez dystrybucję ulotek i wizytówek;
- cykliczne zamieszczanie informacji na stronie internetowej prowadzonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pod adresem www.mgopsnb.pl, między innymi na temat działań podejmowanych w Gminie Nowogród Bobrzański dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również treściach informacyjnych np. możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej lub prawnej.
- przygotowanie i upowszechnienie sprawozdania rocznego z działalności i funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowogrodzie Bobrzańskim .

3. Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez przemocy. Dostarczenie wiedzy i kompetencji społecznym dzieciom i młodzieży – (profilaktyka, działania edukacyjne):

- podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w licznych warsztatach, szkoleniach oraz konferencjach o tematyce przemoc;
- zorganizowanie w styczniu 2014r. specjalnego posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego na który została zaproszona Pani podinsp. z Zespołu do Spraw Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii, Wydział Sztab Policji i Prewencji w Zielonej Górze – w spotkaniu wzięli udział członkowie Zespołu, pracownicy socjalni oraz dzielnicowy;
- szkolenie wewnętrzne w październiku 2014 r. dla pracowników socjalnych oraz dzielnicowych pt. „Rozmowa z osobą doznającą przemocy oraz osobą stosującą przemoc”;
- w grudniu 2014 r. podczas Powiatowego Forum na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn. „NIE dla przemocy - TAK dla mocy” w Zielonej Górze zaprezentowano działalność oraz funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowogrodzie Bobrzańskim;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Bobrzańskim w grudniu 2014r. zorganizował szkolenie prowadzone przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słubicach, poruszane były między innymi zagadnienia związane z obowiązkiem zawiadomienia organów ścigania o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece w toku realizacji procedury „Niebieskiej Karty” oraz procedury opuszczenia przez sprawcę przemocy domowej lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym. Szkolenie przeznaczone było dla pracowników socjalnych, dzielnicowych, kuratorów oraz przedstawicieli ochrony zdrowia i oświaty;
- gromadzenie, rozpowszechnianie oraz udostępnianie literatury, czasopism, ulotek oraz plakatów o tematyce przemocy domowej;
- edukacja dzieci, młodzieży i rodziców:
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny (Szkoła Podstawowa) w Nowogrodzie Bobrzańskim – cykl lekcji wychowawczych prowadzonych przez pedagoga szkolnego, realizacja założeń Treningu Zastępowania Agresji Arnolda Goldsteina; realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego „Spójrz inaczej”; organizacja akcji „Wykopmy przemoc z boisk”; organizacja festynu rodzinnego z okazji Dnia Dziecka, organizacja spotkań rodzinnych poszczególnych klas, wspólne ogniska, wycieczki rowerowe; organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców; pedagogizacja rodziców, spotkania

w ramach zebrań z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych; współpraca z instytucjami : Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zielonej Górze, Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka, M-GOPS w Nowogrodzie Bobrzańskim, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowogrodzie Bobrzańskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze, Lubuskim Stowarzyszeniem Profilaktyki Społecznej w Zielonej Górze, Towarzystwem Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze, Policją; przekazywanie na bieżąco ulotek i plakatów informacyjnych, dotyczących przeciwdziałaniu przemocy, udział pedagoga w posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;

- Szkoła Podstawowa w Drągowinie – wykorzystanie elementów programu „Spójrz inaczej” na zajęciach z wychowawcami w klasach IV-VI (1 h w miesiącu), poruszenie zagadnień przemocy – przyczyny, skutki, zapobieganie; pedagogizacja rodziców – pogadanka z rodzicami podczas zabrania ogólnego na temat przemocy w rodzinie - przyczyn i konsekwencji jej stosowania oraz spotkanie z prawnikiem, podczas spotkania ogólnego z rodzicami, na temat prawnych skutków stosowania przemocy wobec członków rodziny; przeprowadzenie wśród uczniów ankiet na temat poczucia bezpieczeństwa w domu i szkole; zajęcia wychowawcze z uczniami informujące o miejscach, osobach, instytucjach wspierających, pomagających ofiarom przemocy w rodzinie; zajęcia wychowawcze uczące dzieci zachowań asertywnych, ćwiczące umiejętność wyrażania uczuć, uwrażliwiające na kształtowanie szacunku do siebie i innych; monitorowanie sytuacji wychowawczej, edukacyjnej i społecznej uczniów, których rodzina została dotknięta przemocą; udział pedagoga w posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Szkoła Podstawowa w Niwiskach – prezentacja multimedialna dla rodziców „Wychowanie w wartościach”; realizacja projektu profilaktycznego „Jestem wolny...” (kl. I-III – jak sobie radzić z emocjami, kl. IV-VI – wartości i sukcesy; rodzice – odpowiedzialność rodzicielska); spotkania dzieci z policjantami z pionu prewencji – odpowiedzialność nieletnich; spotkanie z dzielnicowym – bezpieczeństwo; Gminny Przegląd Teatralny „O Złotą Maskę”; opracowanie planu działań dotyczących pracy z dziećmi dotkniętymi problemem eurosieroctwa; wdrożenie programu profilaktycznego „Kolorowa szkoła”; przygotowanie teatru tańca przez dzieci na spotkanie z rodzicami – jak dzieci widzą problemy rodziców i relacje w rodzinie; wdrożenie programu profilaktycznego „Siła płynie z rodziny”;

uzależnienia – przyczyny i skutki, jak uwolnić się od uzależnienia?- praca pedagoga w kl. IV-VI; działania pedagoga i wychowawców klas w ramach realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki, doraźne i planowane, indywidualne i grupowe; działalność świetlicy środowiskowej finansowanej ze środków GKRPA; ; działania związane z Niebieską Kartą, udział pedagoga w posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;

- Gimnazjum w Nowogrodzie Bobrzańskim – prelekcja społeczno - prawna dla młodzieży – spotkanie z policjantem; warsztaty profilaktyczne dla młodzieży „Spójrz inaczej”; mediacje rówieśnicze, objęcie wszystkich klas przez tutora; rozwiązywanie problemów szkolnych i domowych – indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym; psychoedukacja rodziców na zebraniach szkolnych; rozmowy dyscyplinujące z uczniami; współdziałania z instytucjami pomocowymi: Policji, PPP, PPR, ODN, KOPDz; utworzenie bazy danych o instytucjach wspomagających rodzinę, udział pedagoga w posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;

- edukacja przedmałżeńska i rodzinna dotycząca problemów przemocy w rodzinie osób uczestniczących w spotkaniach z doradcą rodzinnym w Poradni Rodzinnej w Nowogrodzie Bobrzańskim.

4. Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzając do ograniczenia lub zakończenia przemocy w rodzinie – (wsparcie, działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców):

- udzielanie wsparcia indywidualnego oraz grupowego poprzez udział osób stosujących przemoc w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc, który był organizowany w dwóch turach 2014 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze.

5. Wspieranie ofiar w radzeniu sobie z problemem przemocy, przerwanie cyklu przemocy, zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie (wsparcie – działania terapeutyczne dla ofiar):

- zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej osobom jej potrzebującym;

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach wsparcia, skierował do rodzin dotkniętych przemocą, nieradzących sobie z problemami - asystenta rodziny – wsparcie realizowane było przez 2 asystentów rodziny w 4 rodzinach dotkniętych przemocą domową.

6. Poprawę warunków organizacyjnych do udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (interwencja – działania pomocowe dla ofiar):

- zwiększenie skuteczności współpracy różnych służb i instytucji poprzez interdyscyplinarną pomoc, udział w spotkaniach Grup Roboczych – pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów szkolnych, asystentów rodziny, kuratorów, pracowników służby zdrowia (wymiana i dzielenie się wiedzą oraz doświadczeniem, szybszy i łatwiejszy przepływ informacji, praca zespołowa i zadaniowa – współodpowiedzialność, wzajemne wsparcie, podział obowiązków i zadań wg kompetencji);
- udzielanie informacji ofiarom dotkniętym przemocą o możliwości uzyskania pomocy materialnej ze środków Funduszu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, środków Miasta Zielona Góra oraz środków własnych Lubuskiego Stowarzyszenia na Rzecz Kobiet „BABA”;
- udzielanie bezpłatnych porad specjalistycznych w zakresie pomocy prawnej i psychologicznej (konsultacje indywidualne z psychologiem w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na mocy podpisanego porozumienia z Lubuskim Stowarzyszeniem na rzecz Kobiet „BABA” z Zielonej Góry; w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielana była pomoc psychologiczna oraz socjalna przez psychologa oraz pracownika socjalnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, zajęcia terapeutyczne dla osób współzależniących, konsultacje psychologa, prawnika w Punkcie Pomocy Rodzinie przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pomoc psychologiczna w szkołach);
- rozwiązywanie konfliktów poprzez mediacje prowadzone przez TKOPDz/ koło Nowogród Bobrzański

7. Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie (interwencja - działania interwencyjne kierowane do sprawców przemocy):

- zastosowanie przez Sądy i Prokuraturę środków zapobiegawczych wobec sprawców przemocy w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami oraz nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

- wszczęcie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” przez instytucje i służby do tego uprawnione;

- informacje na temat przemocy w rodzinie na bieżąco przekazywane były przez specjalistów pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie, działania te realizowali :

- pracownicy socjalni (w ramach poradnictwa socjalnego),
- policjanci (w ramach interwencji oraz działań dzielnicowych),
- pedagodzy szkolni (w ramach pracy z dzieckiem i rodziną),
- kuratorzy sądowi (w ramach prowadzonych nadzorów lub dozorów),
- prokuratorzy (w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych),
- psychologowie (w ramach pracy z ofiarami i sprawcami przemocy).

Sporządził:

Anna Bembnowicz-Jarmolonek